

to, grozno lepe, hm, pa bom bral dve meši za nje!“ In kmetič je šel brez pišancev, brez grošev zopet domov. Mestjan bi jih bil plačal! Poskusi dragi mi sobrat in trpin peljati kakemu dohtarju za kako pravdo tvoje pridelke! Bodeš videl, kako te bo nagnal rekoč: „Le plačaj, z denarjem plačaj, drugače pa bode pel boben!“

In to se godi povsod! Kmetje, sobratje, ne verjete tem volkovom v ovčji obliki in vsem njihovim hujskarijam, saj lahko sami razsodite, da mislijo povsod le na svoj nikdar siti želodec, na svoje globoke vedno prazne žepe!

Ljubi „Štajerc“, priobči to, ako se ti vidi, hvaležen ti bodem jaz, hvaležni pa tudi vsi moji sobratje, kmečki trpini, kateri vsaj hočejo mojo dobro voljo pripoznati in me razumeti — v svojo lastno korist.

Tvoj kmet iz celjske okolice.

(Opomba uredništva: Bog daj, da bi zares hoteli razumeti vsi kmetje skušenega sobrata. Potem bo bolje!)

Spodnje-štajerske novice.

Ptuj ob Dravi. „Fihpos“ piše: „Vse v Ptujju si šepeta o zanimivem procesu župana Orniga proti Kalhbergu, le „Štajerc“ molči, globoko molči.“ — Podlo mariborsko klerikalno glasilo vеди, da bode „Štajerc“ o tem procesu govoril, ko bode proces — gotov! Ne pa tako, kakor ti, ki mečeš blato prej po poštenih ljudeh, kakor se je njim dokazala le pikica slabega!

Zlata poroka. Gospod Rihard Starkel, znani dravnik za rane in porode v Ptujju je obhajal te dni s svojo ženo Jožefo zlato poroko.

Kmet, kaplan in „Štajerc.“ Pred par dnevi je prišel v Ptuj nek kmet in si je kupil „Štajerca.“ Kmet, korenjak in poštenjak od pet do glave reče: „Jaz bi si Vaš list naročil, a bojim se, da bi potem kaplan — preveč tepel radi tega mojo deco v šoli!“ Tako se toraj obnašajo ti gos-

Kakor sta se zmenila, tako jima je tudi izteklo. V času, ko je menih opata in patre motil, napajal je kmet brate in od njih izvedel, da je čudodelna deklica zaprta v zadnji celici tretjega nadstropja (štoka). Proti večeru se mu je posrečilo, jo najti in ubežati ž njo.

Njegov pomočnik je med tem vedno skozi okno pogledoval. Zapazivši bežečega kmeta, se je hitro poslovil in odšel. Pri mostu ju je došel in veselo so jo mahnili proti domu.

Približavši se samostanu, iz katerega je bil beraški menih, začel je ta kmeta nagovarjati, naj pusti Srečo njemu, ker jo je bilo mogoče le po njegovem nasvetu izpeljati. Seveda ni bil kmet pri volji, oddati težko pridobljeni plen. Zato je menih zabrenkal na druge strune: pravil mu je, naj preveč ne misli na minljivo posvetno, ampak bolj na življenje na onem svetu, ki trpi večno. Pa slabo je naletel, kajti kmetič je zasmehljivo odgovoril: „Zakaj pa naj bi ravno jaz mislil na oni svet, zakaj pa tudi vi ne, ker vaša duša bo ravno tako na večne čase živela, ko moja?“

Menih je utihnil. A naš kmet ni bil slab mož. Dobro je vedel, da bi brez menihove pomoči ne videl Sreče nikdar več. Tudi ga je spoštoval, ker je vedel, da ima usmiljeno srce. Zato je hitro pretrgal molk in rekel: „Sreče ne potrebujem samo za sebe in jo rad privoščim vsem poštenim ljudem. Po-

podeki? Kako velikodušno, kako umikano je tako ravnanje! Fej jih bodi! Kmetje z imeni takih tepcev na dan! Hajd pred sodnijo ž njimi, njihov „Laž Dom“ pa jim vržite nazaj, ako Vam ga vsiljujejo!

Zanimiva vest. Čuje se, da bodo imeli štajerski klerikalci tekom prihodnjih dnij na Pragerskem shod, kjer ustanove svojo posebno klerikalno stranko ter naredo konec dosedanji slogi. Vzrok je menda ta, da so se Celjani oglasili proti dr. Šusteršiču znanemu dohtarju Žlindre. Bomo videli, kaj se skuha.

Ogenj na Bregu pri Ptujju. Dne 6. zvečer ob 11. uri je začelo v škednju gospoda Štanica, mesarja in krčmarja na Bregu pri Ptujju goreti. Ogenj je opepelil celo zadnje gospodarsko poslopje, pri tem je zgorelo več vozov in mnogo gospodarskega orodja. Živino so sosedi, ki so takoj prihiteli rešili. Ptujjska požarna bramba je zabranila, da se ogenj ni razširil tudi po drugih hišah; nevarnost je bila tem večja, ker stoji blizu veliki magacin za petrolej.

Ptujski sodniji sta se izročila. Posestnik Tomaž Vuzem iz Lancavesi je onečastil 12-letno slaboumno Ano Svenšek, sedaj je pod ključem in pričakuje svoje obsodbe. Marija Šprah, dekla iz Tršča je podolžena, da si je odpravila otroka in da je vrgla sad svojega telesa v Puls-kavo. Tudi njo je žandarmerija izročila c. k. sodniji.

Stekel pes ugriznil deklico. Pri sv. Urbanu blizu Ptujja je ugriznil stekel pes deklico posestnika Knehtelna. Deklico so odpeljali na Dunaj, da jo tam izvračijo.

Pri velikonočnem strelanju se je zgodila v Prepolah pri sv. Marjeti na Dravskem polju velika nesreča. Možnar je pri strelu namreč razpočil in tako težko ranil posestnikovega sina Ježefa Štumberger, da so mu morali v mariborski bolnišnici odrezati desno nogo in desno roko. Zakaj se to strelanje rajši ne opusti?

Prste mu je odrezalo. V četrtek je žagal pri posestniku Jožefu Vinter službujoči žagar Ferdinand Berko s tako zvano okroglo (cirkularno) žago late-

seбно Vam jo iz hvaležnosti za nekaj časa rad dam, če mi odkritosrčno odgovorite na tri vprašanja. Menih se nič ne pomislija, temveč takoj ponudi svojo roko.

„Začniva tedaj!“ reče kmet, „zakaj pa politikujoči duhovniki, menihi in dohtarji tako pridno grabijo denar?“ — Menih je počasi odgovoril: „Priatelj, to je nekaj čisto navadnega. Denar da človeku moč. Za denar se na svetu vse dobi in vsi siromaki morajo ubogati bogatina.“

„Prav govorite, častivredni oče,“ nadaljeval je kmet. „Zakaj pa potem tisti, ki najbolj grabijo, odvrčajo nas uboge ljudi od posvetnega blaga ter nas zmiraj pitajo s srečo na onem svetu?“ — „Kako ste otročji,“ odvrne zasmehljivo menih, „samo zato odvrčajo uboge ljudi od premoženja, ker je denar največja moč. Ubogemu človeku lahko zapoveš, kar hočeš, lahko ga napodiš, kakor se ti zljubi, z bogatašem pa moraš lepo ravnati in ga za vsako malenkost spodobno prositi. Razun tega nima ubog človek časa premišljevat, kako ga nekateri sobrati derejo in za nos vodijo, ker ga terejo noč in dan žalostne misli, kje bode dobil denar za davek, za sol in za obleko. Premožni človek si prihrani te misli ter ima dosti časa za premišljevanje, kako bi si mogel življenje še izboljšati.“

„Aha!“ zakliče kmet, „zdaj šele vem, zakaj so klerikalne dežele najbolj uboge in najbolj zanemarjene. Zdaj mi je jasno,

Ker m
desni
težko

nasta
železn
rega
motiv
tam
ogenj
štirija
navzo

se sli
(Meh
pozor
toraj
pa n

naš
kršča
liste.

mi
kraj
da g
čudn

tako
župn
volji,
držav
želeh

po
hujše
ne p
pove
Vogr
samo

zakaj
uvidi
klerik

se r
pelje
pri b

pije
slabir
Da iz
pregr
vadno
velik

neum
prem
svoje
iz so
za k

hudol
nad
in te

Ker ni dovolj pazil, pograbila mu je žaga prste na desni roki in mu enega popolnoma odrezala, dva pa težko poškodovala.

Veliki gozd je zgorel. Kako se piše iz Celja je nastal dne 6. aprila ob 4 uri popoldan v gozdu južne železnice občina Loka, kraj sveti Peter, ogenj, katerega so zanetile iskre, ki so prilete iz dimnika lokomotive. Ogenj je nastal v dveh krajih. Ker je bilo tam mnogo suhega listja in drugih suhih snovi se je ogenj jako hitro razširil. Zgorelo je blizu 50 tisoč štirijaških metrov gozda. Ogenj so pogasili delavci navzoči na progi železnice. Škoda znesse nad 2000 K.

Kdor se hoče v Ameriko izseliti naj pazi! Kakor se sliši ni dobilo mnogo delavcev posebno v Monterejskih (Mehiko) železnih fabrikah nobenega posla. Toraj pozor! Vedi pa vsaki, da je doma najboljšje! Ostante toraj doma, dela je na avstrijskem tudi dovolj. Vedno pa ne more nikjer solnce sijati!

Dopisi.

Od Svetinj pri Ormožu! Hvala Bogu, vendar je naš župnik Bohanec enkrat pohvalil. Imeli smo možje krščanski nauk za vuzem, to je, dobili smo spovedne liste. Naš župnik je nam med drugim rekel, da smo mi najhujši ljudje na svetu. Bil je on že v večih krajih in povsodi ga je ljudstvo rado imelo, mi pa da ga napadamo. No, gospod župnik! To pa je res čudno, kar nam Vi pravite. Kako pa to, da ste se tako spremenili? Mi se pač nismo nič spremenili, le župnika imamo čisto drugačnega. Če Vam nismo po volji, — ne zamerite — saj Vas ne bomo nič zadrževali, če nas zapustite. Še srečno pot Vam bomo želeli, sebi pa srečo voščili. Vi itak strašno mlatite po „Štajercu“, pa ne pomislite, da bi se nam še hujše godilo, ako bi „Štajerca“ pri nas dosti ljudi ne poznalo. Še eno Vam imamo prav blizo na uho povedati. Kako pa je bilo pred nekimi leti tam v Vogričovcih na gostovanji? Tam ste rekli, da imate samo enega farmana. Mi že vemo, katerega mislite!

zakaj klerikalci okoli bogatinov tako ponižno plazijo: Zdaj šele uvidim, zakaj se večina veleposestnikov in meščanov brani klerikalcev bolj ko vrag križa!»

«Poslušajte me še malo!» nadaljuje zopet menih, «ker se nisem gotov. Klerikalci se imajo drug vzrok, ljudstvo napeljevati v siromaštvo. Pri kakšnih ljudeh je več hudobnežev, pri bogatih ali pri ubogih?»

«Med siromaki seveda.» odvrne kmet.

«Gotovo ne veste, zakaj je tako? Vidite, bogat človek pije dobro vino, premnogi ubožec pa mora biti zadovoljen s slabim žganjem. Jeden glažek ga je premalo, dva pa preveč. Da izvira iz pijansčine kaj rada nečistost, tepež, uboj in druge pregrehe, vam je gotovo dobro znano. Bogat človek tudi navadno ne krade in ne goljufa, ker se mu ni treba podajati v veliko nevarnost. Ravno tako ne uganja trezen bogataš raznih neumnosti, ki spravi mnogo priprostih ljudi v kajho, ker ima premožen človek dosti časa in denarja, da si v šolah zbistri svojo pamet, med tem ko ubožec komaj čaka, da dobi otroka iz šole. In kjer ni velikih pregreh, kjer ni slabe vesti, tam je za klerikalce žetev pač jako slaba. Več ko se zgodi velikih hudobij in več ko se med ljudstvom greši, tem lažje upijejo nad njim, tem več ljudi jih iz straha pred peklom slepo uboga in tem lepše jim vsled tega cvete pšenica. Zato bodete tudi

— Pa veste kaj? Če imate resnično samo enega farmana, pa naj tisti tudi vse sam plačuje, cerkvene popravke, mežnarja, organista; pa naj še Vam da samo on vso zbirco za tiste lepe večernice, ki jih niste služili že parkrat v pretečenem letu. Nazadnje pa še Vam eno povemo: Če imate samo enega farmana, še to ni tak štrašno hudo za Vas, ker si lahko preberete, saj je farmanov več. Le nam je drugače, ker imamo samo enega župnika, in bi si tak presneto radi prebrali, pa si ne moremo, če ravno smo totoga že črez glave siti. — Naročnikom „Štajerca“ še svetujemo, naj si ga v soboto hitro s pošte odnašajo, drugače ga župnikovi pristaši prej preberejo, kot naročniki sami. Kmetje.

Kmet in „Fihpos.“ Jaz podpisani J. J., ki sem mariborskega „Fihposa“, že večkrat poslal nazaj in se mi ta kvaka še vedno dopošilja in vsiluje Vam pošljem ta smrdljivi časopis. Pošljite ga Vi v Maribor, in „zbiksajte“ upravništvo, naj ne nadleguje kmečkih hiš s to cunjjo. Jaz tega lumpa ne maram v moji pošteni hiši. Jaz sem Štajerc in imam in priporočam vsakemu našega vrlega „Štajerca“!

(Opomba uredništva! Sledi podpis. Dragi napredni kmet, tako je prav, Bog daj, da bi Vam sledili še drugi kmetje, Bog daj, da bi se jim enkrat zjasnilo klerikalno, megleno, tužno nebo!)

Iz Bizeljskega. Ljubi moj „Štajerc“! V klerikalnem mariborskem lističu se je zopet zglasil bizeljski „fant“. Ta pobič naj le bo tiho, da ga ne bomo zopet enkrat na njegovem skrivnem potu v Bračno vas nagnali. Fanta pozdravlja še za drugo pot pravi Bizeljski fant.

Pragersko. Zasledujemo nekega bistrournega „Čeha“, po imenu Mlinar, kojega bistrournega sega peden črez nos in kateri se klata že 14 dni po črešnjevski fari z nekim pismom in lovi z vijačo in lažmi podpise. Hlini se namreč, da je prošnja za organista. V resnici je pa stvar namerjena, da bi se zopet zaradi župnika Sušnika, zoper katerega so vložile pri čast. ordinarijatu vse občine uradno pritožbo in proš-

našli, da so klerikalne dežele najbolj podivjane in razuzdane in da ljudje tam najlepše in najboljše živijo, kjer ni klerikalcev, ali pa kjer nimajo ti farizeji velike moči.»

Pri tem govoru se je kmet globoko zamislil. Razne čudne misli so mu rojile po glavi. Šele menih ga je prebudil iz sanj s vprašanjem, kako se glasi tretje vprašanje.

Kmet se zopet zatopi v misli. Čez nekej časa vpraša: «Povejte mi prečastiti oče, kedaj pa pridejo za ubogo ljudstvo boljši časi?»

«Tudi to vprašanje je lahko. Še li niste nikoli slišali, da je vsak človek svoje sreče kovač? Ali vam ni znano, da človek tako spi, kakor si postelje? Zato vam rečem, da se kmetom ne bode prej dobro godilo, dokler ne umrje zadnji kmet, ki si šteje v srečo, če sme lizati prah pred klerikalnimi zapeljivci. — Vaša zahteva je izpolnjena. Zato si bodeva od danes naprej Srečo delila. Ker pa sva kristjana, privoščiti jo morava tudi drugim ljudem. Zato mislim, da je najlepše, da to čudno deklco sploh izpustiva, če nam obljudi, da bode pridno obiskovala vse ljudi in ne prepogosto farovže, klostre, kancelije in grajščine.»

Dobrosrčni kmetič je bil s predlogom usmiljenega meniha popolnoma zadovoljen, in ko je Sreča prisegla, so se razšli. Pozneje se mu je dobro godilo. Moral je sicer pridno delati, a to je rad storil, in Bog mu je njegov trud blagoslovil.